

SIMONA NICOLAE

Cercetător științific III, lector dr.

Adresă e-mail

snicolaem@yahoo.com

simona.nicolae@lls.unibuc.ro

Domenii principale de cercetare

filologie clasică, lingvistică, bizantinologie, paleografie și codicologie.

Diplome

2017: premiul *Eudoxiu Hurmuzaki* al Academiei Române pentru lucrarea *Manuel Paleologul „Sfaturi pentru educația împărătească”*;

2011-2014: Școala doctorală „Limbi și identități culturale”, Universitatea din București;

- 2015: obținerea diplomei de doctor în filologie, calificativul excepțional în unanimitate.

1998-1999: École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, diplôme d'études approfondies, spécialité histoire et civilisations;

1997-1998: École Doctorale en Sciences Sociales – Europe Centrale, diplôme d'études et de recherches approfondies (DERA);

1994-1995: Universitatea București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, secția filologie clasică, învățământ universitar de studii aprofundate;

1991-1994: Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, secția filologie clasică;

1989-1991: Universitatea din București, Facultatea de Filologie, secția română cehă, primii doi ani de studiu.

Activitate profesională

1. Cercetător științific III în Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române:

- din 2017 membru al colectivului condus de dr. Cătălina Vătășescu, tema de cercetare: *Aspecte arhaizante și influențe ale limbii vorbite în literatura epistolară din Bizanț*;
- din 2017 membru în colectivul condus de dr. Lia Brad Chisacof; tema de cercetare: *Literatura epistolară aulică în Bizanțul secolelor XIV-XV*;
- 2013-2016 membru în colectivul condus de prof. dr. Nicolae-Șerban Tanașoca; tema de cercetare: *Ediția critică a manuscrisului moscovit 437 – Catalog Vladimir*
- 2010-2012 : membru în colectivul condus de dr. Petre Guran; tema de cercetare: *Morală, politică și guvernare în vremea Paleologilor* în cadrul proiectului *Gândirea politică și realitățile sociale în Bizanț*;
- 2007-2009 : membru în colectivul proiectului de cercetare cu tema: *Surse istorice și etnolingvistice ale Sud-Estului european. Contacte între culturile vechi ale Sud-Estului Europei*;

- 2000-2006, membru în colectivul de cercetare condus de prof. dr. Andrei Pippidi; tema de cercetare: *Oglinzile principilor în literatura bizantină; Literatura de curte în epoca Paleologilor, tipare antice, influențe occidentale, realități contemporane;*
- 1995-1999, membru în cadrul colectivului de cercetare condus de prof. dr. Nicolae-Șerban Tanașoca, tema de cercetare: *Odysseia Iliadei homerice în cultura română.*

2. Lector dr. la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității din București, *Departamentul de Lingvistică Romanică, Limbi și Literaturi Iberoromance, Italiană, Filologie Clasică și Neogreacă .*

- **cursuri practice bazate pe texte ale autorilor greci și latini** adresate studenților din toți anii de studiu ai Facultății de Limbi și Literaturi Străine (*Platon, Aristotel, Lucian, Herodot, Agapet, Anna Comnena, Manuel Paleologul, Procopius din Caesarea, Plutarch, Thucydides, Marcus Aurelius, Psellos, Esop, Titus Livius, Noul și Vechiul Testament, Antologia Palatină etc.*);
- **cursuri de literatură și istorie bizantină, mentalitate politică în Imperiul bizantin, bizantinologie;**
- **cursuri de literatură greacă,** pentru studenții Facultății de Limbi și Literaturi Străine;
- **cursuri de morfologie greacă** pentru studenții Facultății de Limbi și Literaturi Străine;
- **cursuri de limbă greacă** în cadrul Facultății de Istorie, al Facultății de Filosofie și al Facultății de Litere;
- **cursuri de limba latină** în cadrul Facultății de Litere și al Facultății de Limbi și Literaturi Străine;
- **cursuri de paleografie greacă** pentru studenții Facultății de Biblioteconomie;
- **cursuri de filosofie greacă** pentru studenții Facultății de Limbi și Literaturi Străine;
- **cursuri de literatură greacă creștină** pentru studenții Facultății de Limbi și Literaturi Străine;
- **conducere de proiecte, dizertații, lucrări de diplomă.**

Publicații

A. Cărți (ediții, monografii)

Manuel Paleologul: *Sfaturi pentru educația împărătească*, ediție critică, traducere și comentariu, București, Editura Academiei Române, *Scriptores Byzantini*, 2015;

Coautor și redactor al volumului: *Toponimia mitică europeană*, Florica Bechet (coordonator), București, Editura Universității din București, 2010.

B. Articole în volume colective

„Literatura parenetică bizantină după căderea Constantinoplei – din nou despre circulația manuscriselor grecești în spațiul european”, in *Actele colocviului ISSEE*, Brăila, Editura Istros a Muzeului de Istorie "Carol I", 2018, *sub tipar*;

„Despre *libertate* la Marcus Aurelius”, in *Omagiu. Florica Bechet*, București, Editura Universității din București, *sub tipar*;

- „*Demosul în parenetica bizantină*”, in *Istorie, cultură și politică în Sud-estul Europei. Două colocvii internaționale*, Biblioteca de Studii și Cercetări Sud-Est Europene, coordonator N.Ș. Tanașoca, vol. VII, coordonare Cătălina Vătășescu, Penka Danova; Constantin Iordan, Andrei Eșanu, Brăila, Editura Istros a Muzeului de Istorie "Carol I", 2017, pp. 15-29.
- „*Teamă, pietate și iubire în drumul spre Dumnezeu al împăratului bizantin*”, in *Expresii ale fricii din Antichitate până în lumea contemporană*, Ana-Cristina Halichias, Maria-Luiza Dumitru Oancea (coordonatori), București, Editura Universității din București, 2014, pp. 143-152;
- „*Parenetica bizantină – o școală pentru suflete*”, in *Melliferae Magistrae. In honorem Gabrielae Greția*, Florica Bechet (coord.), București, Editura Universității din București, 2013, pp. 310–319;
- « Les attributs de l’empereur et les métaphores de l’empire. Considérations sur le vocabulaire politique des parénèses byzantines », *Polychronion. Profesorului Nicolae-Șerban Tanașoca la 70 de ani*, București, Editura Academiei Române, 2012, pp. 361-369;
- „*Păcatul și puterea laică (vocabular semnificativ în textele parenetice bizantine)*”, in *Identitate, etnicitate, limbă în Sud-estul Europei, Actele Colocviului organizat de Institutul de Studii Sud-Est Europene din București și Institutul de Studii Lingvistice din Sankt Petersburg, 29 septembrie 2010*, coordonator Cătălina Vătășescu, Zamfira Mihail, Manuela Nevaci, București, Biblioteca Bucureștilor, 2011, p. 41-50;
- « La poétique de la traduction de l’*Iliade* homérique », in *IANUA, Lumea greco-romană în studii și articole*, București, Editura Universității din București, 2009, pp. 365-374;
- „*De speculis principum*”, in *In memoriam Iancu Fischer*, București, Humanitas, 2004, pp. 294-303;
- « Dieu pour les sujets, humble sujet devant Dieu », in *Pouvoirs et mentalités, textes réunis par Laurențiu VLAD à la mémoire du professeur Alexandru Duțu*, Bucarest, Éditions Babel, 1999, pp. 137–145.

C. Articole în periodice

- « ‘Ο καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος. *L’honnête homme dans les miroirs des princes byzantins* », in *Études Balkaniques*, articol acceptat pentru publicare;
- « Une parénèse ou un panégyrique épistolaire: les cent lettres de Démétrios Chrysoloras dédiées à Manuel Paléologue », *Revue des Études Sud-Est Européennes*, tome LII/2014, pp. 63-70;
- « Basileus. *Sur l’histoire d’un mot dans les miroirs des princes byzantins. Étude sémantique et statistique* », *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, no. L/2012, pp. 123-135;
- « De nulle part vers n’importe où – le possible contingent de l’espace mythique », *Studii clasice*, 2011, pp. 17-29;

- « Les textes parénétiqes de l'empereur Manuel Paléologue dans un manuscrit moscovite. Cohérence et intégrité textuelle », *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, tome XLIX/2011, p. 5-14;
- « Sur les voies de la morale politique : circulation manuscrite des parénèses byzantines au XVe siècle », *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, tome XLVIII/2010, pp. 147-158;
- « Les *Préceptes* de Manuel II Paléologue », *Revue des Études Sud-Est Européennes*, Académie Roumaine, tome XLII/2004, pp. 49–70;
- „Model și replică în mediul imperial bizantin”, *Sud-Estul și contextul european*, Buletin VII, Academia Română, 1997, pp. 91-99;
- „George Murnu și traducerea Iliadei”, *Sud-Estul și contextul european*, Buletin V, Academia Română, 1996, pp. 130–148;
- „Versiuni românești ale Iliadei homerice”, *Sud-Estul și contextul european*, Buletin IV, Academia Română, 1995, pp. 51–70.

D. Traduceri

Alain Ducellier, *Bizantinii, istorie și cultură*, traducere din limba franceză, Teora, 1997;

E. Editare și îngrijire de volume

Coordonator, alături de Ioana Munteanu, al volumului *Omagiu. Florica Bechet*, București, Editura Universității din București, 2018, *sub tipar*;

Redactor și autor al „Cuvântului înainte” (pp. 7-10), pentru volumul *Banchetul. Perspective trans- și interculturale. Actele Colocviului Departamentului de Studii Clasice*, 2016, București, Editura Universității din București, 2017;

Redactor al volumului *Toponimia mitică europeană*, București, Editura Universității din București, 2010;

Redactor coordonator al seriei *Cultura* a Editurii *Cartea de buzunar*. Apariții: Kant, *Critica rațiunii pure*; Hegel, *Fenomenologia spiritului* (interpretări de Claudiu Baci și Dragoș Popescu); Lelia Zamani, *Enciclopedia obiceiurilor populare: Bucureștii în săbătoare (vol. 1-2)*, Narcisa Alexandra Știucă, *Sărbătoarea noastră cea de toate zilele (vol. 1-3)*; Dicționare lingvistice (franceză, engleză, germană, spaniolă) etc.;

Membru în colectivul de redacție al publicației *Sud-Estul și Contextul European. Buletin al Institutului de Studii Sud-Est Europene* (1997-1998).